

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2024-09-19

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets sammanträdesprotokoll

Datum: 2024-09-19

Tid: klockan 14:00 – 16:00

Plats: KS-salen, Eda kommunkontor i Charlottenberg

Paragraf: § 16 - § 24

Ordförande: Anders Gustafsson

Sekreterare: Yvonne Andersson Gran

Justering

Utses att justera: Tordis Torseth

Datum: 2024-10-10

Tid: Digitalt via e-post

Underskrifter

Vid nästa sammanträde i pensionärs- och tillgänglighetsrådet

Ordförande:

_____
Anders Gustafsson

Justerare:

_____
Tordis Torseth

Sekreterare:

_____
Yvonne Andersson Gran

Anslagsbevis

Protokollet är justerat för Pensionärs- och tillgänglighetsrådets sammanträde 2024-09-19. Protokollet har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla. Anslaget ska sättas upp inom två dagar efter justering.

Anslaget har anslagits på digitala anslagstavlan. Anslaget har tagits bort från digitala anslagstavlan.

Originalprotokollet förvaras på kommunkontoret, Torget 1 i Charlottenberg.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2024-09-19

Närvarolista

Beslutande

Anders Gustafsson (KD), ordförande
Bertil Börjesson (Hela Edas Lista), vice ordförande
Evy Andersson (S)
Henry Larsson (PRO)
Gunnel Knutsson (SPF)
Inger Jonsson (SRF)
Tordis Torseth (REUM, DHR)
Birgitta Eklund (RSMH)
Marianne Wallentin (DEMENS)

Övriga närvarande

Yvonne Andersson Gran, administratör vård och stöd, sekreterare
Anna-Lena Bryntesson, medicinskt ansvarig sjuksköterska, § 22
Zuzana Biacovska Olsson, folkhälsosamordnare, §§ 23 - 24

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2024-09-19

Innehållsförteckning

§ 16	Föregående protokoll	4
§ 17	Handikappolitiskt program	5
§ 18	Planering av flera trygghets-/seniorboenden	6
§ 19	Information/frågor från pensionärsorganisationer	7
§ 20	Information/frågor från funktionshindersorganisationer	8
§ 21	Information/aktuellt i socialnämnd/kommunstyrelse/kommunfullmäktige	9
§ 22	Information om läkemedelsanvändning samt vaccinationer	11
§ 23	Information från folkhälsosamordnaren	12
§ 24	Övriga frågor	13

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2024-09-19

§ 16 Föregående protokoll

Föregående justerade protokoll från 2024-06-18 går igenom. Följande kommenteras:

- Invigningen av nya demensboendet Humlegården skedde den 13/9 och det var cirka 50 st deltagare. Information lämnas om att det är samma trend i Norge avseende ökat antal med demenssjukdom.
- Birgitta Eklund från Överförmyndarnämnden Arvika-Eda kommer att närvara vid seniormässan i oktober. Westra Wermlands Sparbank kommer där bl.a. att informera om framtidsfullmakt, vilket bankerna ofta framställer som att det endast gäller pengar, men det omfattar så mycket mer.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2024-09-19

§ 17 Handikappolitiskt program

Folkhälsosamordnare Zuzana Biacovska Olsson presenterar sina tankar om revideringen av ”Program för funktionshinderspolitiken”. Hon önskar integrera programmet i styrdokumentet ”Folkhälsostategi” då det är mycket som har beröringspunkter med varandra. Det kommer att bildas en arbetsgrupp med representanter från kommunens alla verksamheter för revideringen. Pensionärs- och tillgänglighetsrådet kommer att vara remissinstans, önskvärt med 2-3 delrapporter.

Deltagarna i dagens pensionärs- och tillgänglighetsråd hjälper Zuzana att besvara en del frågor i en enkät om funktionshinderspolitik.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2024-09-19

§ 18 Planering av flera trygghets-/seniorboenden

Eda Bostads AB, Hans Helldin, har bjudits in till dagens pensionärs- och tillgänglighetsråd men hade tyvärr förhinder, han kommer i stället till nästa sammanträde den 12/12. Passa då på att ställa frågor om planeringen av flera trygghets-/seniorboenden.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2024-09-19

§ 19 Information/frågor från pensionärsorganisationer

PRO Järnskog

De har en bra verksamhet. Det har spelats boule hela sommaren. Det var grillparty på Gillevi i augusti, cirka 40 st deltog. Nästa tisdag är det en resa till Sandefjord, 50 st är anmälda. Den 27/9 är det pubafton på Fritidsgården i Koppom, brukar komma cirka 40-50 personer. 15 damer brukar träffas för symöte 1 gång/vecka, det är bingo 1 gång/månad samt friskvård måndag och fredag. Flera medlemmar efterfrågar trygghetsboende.

SPF Edabygden

De spelar boule året om. I mitten av augusti var det kräftkalas på Hammars Folkets Hus. I slutet av augusti gjordes en resa till Rättvik där det spelades boule på förmiddagen och var sightseeing på eftermiddagen. I höst startas gemensamma vandringar och en litteratursirkel. Träslöjd fortsätter 1 gång/vecka.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2024-09-19

§ 20 Information/frågor från funktionshindersorganisationer

Reumatikerföreningen Eda

Under hösten planeras en tacokväll och i slutet av november blir det räkfrossa i Röda Villan, Koppom. De gemensamma promenaderna på olika orter har startat igen efter sommaruppehållet.

Demensföreningen Arvika-Eda

Föreningen jobbar aktivt för att få fler medlemmar. De har bland annat pratat med vårdcentralen om möjligheten att bli inbjudna för att informera om föreningen när anhöriga har samtal om demens. Kommunens anhörigsamordnare Maria Johansson och kyrkans diakoniassistent Eva Olsson startar i höst en samtalsgrupp i lokalen Violen, för de som stöttar eller vårdar sin partner eller förälder i hemmet. Gruppen ska mötas vid åtta tillfällen och samtala runt ett nytt tema varje gång.

SRF Arvika-Eda

Föreningen har nu varit på en resa till Borgvik, de fick guidning på området och åt lunch på Sliperiet. Föreningen har en caféträff för de som blivit medlemmar under de tre senaste åren, det lämnas vardagstips och information om verksamheten. Den 7 november är det "Ögats dag" på biblioteket i Arvika. Det kommer visas hjälpmedel och representanter från syncentralen kommer att vara på plats.

RSMH Arvika-Eda

Föreningen är även till för anhöriga och de tittar på olika stödformer i samarbete med Säfte och Karlstads föreningar. De har egen utbildning av sig själva till samtalsledare i kontakt med Riksförbundet Hjärnkoll, det är viktigt med rätt nivå på samtalen. Samverkan med kommunens socialpsykiatri vid träffpunkten på ungdomsgården i Charlottenberg är vilande, eftersom socialpsykiatrien har pausat verksamheten.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2024-09-19

§ 21 Information/aktuellt i socialnämnd/kommunstyrelse/kommunfullmäktige

Bertil Börjeson informerar om nedanstående.

Helårsprognos

Helårsprognos efter 31/8 visar på ett underskott för socialnämnden med -19,8 miljoner kronor (vård och stöd -13,8 mkr, individ och familjeomsorgen -6 mkr). Inom vård och stöd beror 13,1 miljoner kronor på externa placeringar inom LSS. 0,7 miljoner kronor beror bland annat på köp från bemanningsföretag vid sjukfrånvaro bland sjuksköterskor, inflation/ökade kostnader för sjukvårdsmaterial och skyddsutrustning samt sommarersättning till vikarier för att säkerställa tillräcklig bemanning. Det har varit en hög sjukfrånvaro under sommaren.

Inom individ- och familjeomsorgen beror underskottet på ett ökat behov bland personer i kommunen som behöver externt stöd/placeringar. En ny kategori placeringar har tillkommit, avhopparverksamhet. Kommun och polis samarbetar men ansvaret för att hitta lämpliga skyddade boenden ligger på kommunen, i nuläget 3 st. Det finns ett statsbidrag för ändamålet, men besked om kommunen får tilldelning kommer först 2025. Kostnaden för en avhoppare kan vara mellan 1,2-1,5 miljoner kronor per år. 70-75 hushåll i kommunen har ekonomiskt bistånd.

För hela kommunen prognostiseras ett underskott med drygt -14,1 miljoner kronor. Bildningsnämnden prognostiserar ett nollresultat och servicenämnden samt kommunstyrelsen ett plusresultat.

Socialnämnden får en ökad budget för år 2025 med 17 miljoner kronor.

Genomlysning av LSS-verksamheten

På socialnämndens sammanträde den 12/9 presenterades en muntlig rapport från extern konsult som gjort en genomlysning av verksamhet och biståndsbedömning enligt LSS. Vård och stöd verksamheten fick i uppdrag av socialnämnden att inom sex månader utreda hur framtagna rekommendationer för att nå reduktion av kostnader med bibehållen kvalitet inom LSS ska genomföras.

EPA-ungdomar

EPA-ungdomarna som anställdes till serviceinsatser hos brukare inom hemtjänsten under sommarperioden har varit mycket populära och de har trivts bra.

Budget- och skuldrådgivning

Skuldsättningen hos Kronofogdemyndigheten bland invånarna i Eda kommun är hög och andelen äldre ökar. Eda kommuns handläggare av budget- och skuldrådgivning, Kristina Ahlin bjuds in till pensionärs- och tillgänglighetsrådet i december.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2024-09-19

Nya demensboenden klara

Nu är ytterligare två nya demensboenden med åtta lägenheter vardera i kvarteret

Violen klara, finns totalt tre nya med Charlottagården som redan är igång.

Humlegården invigdes den 13/9. Personalen har sedan början av september haft introduktion och nu pågår en successiv inflyttning av brukare. Inflyttning av brukare på Hagagården kommer att ske i november och bemanningen är klar.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2024-09-19

§ 22 Information om läkemedelsanvändning samt vaccinationer

Läkemedelsanvändning

Anna-Lena Bryntesson, medicinskt ansvarig sjuksköterska i Eda kommun visar ett bildspel med resultatet av mätningar av läkemedelsanvändning inom särskilt boende och de brukare inom hemtjänst som har stöd i sin läkemedelshantering, totalt 90 st brukare 65 år och äldre. Mätningen på särskilt boende visar en sänkning totalt i kommunen av antidepressiva och laxerande läkemedel, men det är fortfarande de läkemedelsgrupper som används mest. Vid jämförelse mellan särskilt boende och ordinärt boende är skillnaderna små, förutom att användningen av laxerande läkemedel är något högre på särskilt boende. Resultatet i hemtjänst speglar i stort resultatet i särskilt boende. Fråga ställs om personalen i särskilt boende försökt jobba annorlunda med kost och aktiviteter för att minska användandet av laxermedel. Svar: Nej inte i nuläget, när personaltäthet under en tid ökades var det mer aktiviteter.

Vaccinationer

Information om att det är bra att följa rekommendationer avseende vaccinationer.

Covid och säsongsinfluensa

- Personer 65 år och äldre samt personer i riskgrupp rekommenderas höst dos.
- Riskgrupp (personer över 18 år): Diabetes, hjärt-kärlsjukdom och stroke, KOL och svår astma, lever- eller njursvikt, demens, extrem fetma, blodcancersjukdomar, Downs syndrom, psykisk sjukdom, alkohol- och drogmissbruk, gravida.
- Om man haft bekräftad covid 1 augusti eller senare kan man avstå från den vaccinen.

Pneumokockvaccin, 1 dos och sedan kan ställning tas till påfyllning vart 5 år

- Erbjuds kostnadsfritt till personer 65 år och äldre samt vissa i riskgrupp.
- Riskgrupp: Tillstånd med nedsatt lungfunktion, hostkraft och/eller sekretstagnation, kronisk hjärtsjukdom, lungsjukdom, leversjukdom, njursvikt, diabetes mellitus, personer som har haft svår lunginflammation.
- Efter individuell bedömning: Personer med alkohol- eller narkotikamissbruk, rökare, svetsare som utsätts för toxisk rök.

Samvaccinering kan ske av influensa-, covid- och pneumokockvaccin (gäller inte särskilt boende där man vaccinerar i två omgångar). 80 år och äldre får kallelse till vaccinationsmottagning via post, start i oktober. 65-79 år och personer i riskgrupp bokar tid på vaccinationsmottagning, start senare i oktober. Kommunen vaccinerar brukare på särskilt boende och LSS-boende, personer som av fysiska/psykiska orsaker inte tar sig till mottagningen, start i början av oktober. Svårighet med transport är inget skäl för hemvaccinering. Vårdnära personal erbjuds av kommunen kostnadsfri influensavaccinering för att skydda brukare, förhindrar smittspridning, start 4/11.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2024-09-19

§ 23 Information från folkhälsosamordnaren

Seniorfestivalen

Zuzana Biacovska Olsson, folkhälsosamordnare i Eda kommun informerar om att programmet till den kommande seniorfestivalen 28 september-2 oktober nu är fastställt och upptryckt. Programmet delas ut till deltagarna i pensionärs- och tillgänglighetsrådet för spridning i organisationerna. Det finns förhoppning om stort deltagande.

Festivalen smygstartar 28/9 med seniorcruising för äldre på särskilda boenden, i samarbete med Åmotfors motorklubb.

Den 1/10 på Folkets Hus i Åmotfors med start kl 09.00 är det nyttiga föreläsningar och intressanta utställare, möjlighet att träffas, gott och nyttigt mellanmål, spännande fika från världen, rörelse för glädje, författarbesök och samtal kring att vara anhörig till person med demenssjukdom.

Den 2/10 på Folkets Hus i Charlottenberg med start kl 17.00 är det danskväll med Pia Pihlgrens, gratis inträde för de personer som besökte seniorfestivalen den 1/10.

På ena sida av programbladet finns mer detaljerad information om tidpunkter m.m.

Pensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2024-09-19

§ 24 Övriga frågor

Utvärdering av integrationsbjudningen den 10/9

Det var en trevlig och positiv sammankomst med mycket gott kaffebröd. Lokalen var dock för trång, vid nästa tillfälle skulle det passa bättre att till exempel vara på Folkets Hus i Åmotfors. Att personalen var med sina elever upplevdes som trygghetsskapande för dem. Önskvärt är att fler föreningar och politiker ställer upp nästa gång.

Handikapparkering vid vårdcentralen

Demensföreningen, Marianne Wallentin, har varit i kontakt med chefen för vårdcentralen i Charlottenberg avseende handikapparkering i närhet till entrén. Bänkar är placerade där det skulle kunna vara handikapparkering. Vårdcentralchefen informerade om att det är kommunen som äger marken utanför vårdcentralen så att de får kontakta projektledare Mats Melin i frågan.